

FRONT NATIONAL PROTI PARLAMENTU

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 29. junija 2004*

V zadevi C-486/01 P,

Front national, s sedežem v Saint-Cloudu (Francija), ki jo zastopata F. Wagner in V. de Poulpiquet de Brescanvel, avocats,

tožeča stranka,

zaradi pritožbe zoper sodbo Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti (tretji razširjeni senat) z dne 2. oktobra 2001 v zadevi Martinez in drugi proti Parlamentu (T-222/99, T-327/99 in T-329/99, Recueil, str. II-2823), zaradi predloga za razveljavitev te sodbe,

nasprotna stranka v postopku je:

Evropski parlament, ki ga zastopajo G. Garzón Clariana, J. Schoo in H. Krück, zastopniki, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka na prvi stopnji,

* Jezik postopka: francoščina.

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans (poročevalec), A. Rosas, J.-P. Puissochet in J. N. Cunha Rodrigues, predsedniki senatov, R. Schintgen, sodnik, F. Macken in N. Colneric, sodnici, S. von Bahr, sodnik, in R. Silva de Lapuerta, sodnica,

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sodni tajnik: M. Múgica Arzamendi, glavna administratorica,

na podlagi poročila za obravnavo,

po predstavitvi ustnih navedb strank na obravnavi dne 9. decembra 2003,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi dne 20. januarja 2004

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Front national je v sodnem tajništvu Sodišča dne 12. decembra 2001 na podlagi člena 225 ES in člena 49 Statuta ES Sodišča vložila pritožbo zoper sodbo Sodišča prve stopnje z dne 2. oktobra 2001 v zadevi Martinez in drugi proti Evropskemu

parlamentu (T-222/99, T-327/99 in T-329/99, Recueil, str. II-2823, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je ta zavrnil tožbo, ki jo je Front national vložila zaradi razglasitve ničnosti Sklepa Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 1999 o razlagi člena 29(1) njegovega Poslovnika in o prenehanju „Groupe technique des députés indépendants (TDI) – Groupe mixte“ („tehnična skupina neodvisnih poslancev – mešana skupina“) z retroaktivnim učinkom (v nadaljevanju: sporni akt).

- 2 Front national je z ločeno vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča dne 11. decembra 2001, na podlagi člena 242 ES podala tudi predlog za odlog izvršbe izpodbijane sodbe. Ta predlog je bil zavrjen s sklepom predsednika Sodišča z dne 21. februarja 2002 v zadevi Front national in Martinez proti Parlamentu (C-486/01 P-R in C-488/01 P-R, Recueil, str. I-1843), z obrazložitvijo, med drugim, da sprejetje navedene odločitve ne more preprečiti hude in nepopravljive škode, na katero se je sklicevala tožeča stranka.

Pravni okvir

- 3 Poslovník Evropskega parlamenta je v različici, ki je veljala med nastankom dejstev iz spora o glavni stvari (UL 1999 L 202, str. 1, v nadaljevanju: Poslovník) v členu 29, z naslovom „Oblikovanje političnih skupin“, določal:

„1. Poslanci lahko glede na svojo politično pripadnost oblikujejo skupine.

2. Politično skupino sestavljajo poslanci, izvoljeni v več državah članicah. Najmanjše število poslancev, potrebno za oblikovanje politične skupine, je triindvajset, če so poslanci izvoljeni v dveh državah članicah, osemnajst, če so izvoljeni v treh državah članicah, in štirinajst poslancev, če so izvoljeni v štirih ali več državah članicah.

3. Poslanec lahko pripada le eni politični skupini.

4. Predsednik mora biti o ustanovitvi politične skupine obveščen z izjavo. Izjava podrobno navaja ime skupine, njene člane in njeno predsedstvo.

[...]“

4 Člen 30 Poslovnika, ki velja za samostojne poslance, je določal:

„1. Poslancem, ki ne pripadajo nobeni politični skupini, je na voljo sekretariat. Podrobno ureditev določi predsedstvo na predlog generalnega sekretarja.

2. Predsedstvo določi tudi položaj in parlamentarne pravice teh poslancev.“

5 Člen 180 Poslovnika je o njegovi uporabi določal:

„1. Ob morebitnem dvomu o uporabi ali razlagi Poslovnika lahko predsednik ne glede na prejšnje odločitve zadevo pošlje v obravnavo pristojnemu odboru.

Predsednik lahko zadevo pošlje pristojnemu odboru tudi takrat, kadar je v skladu s členom 142 sproženo vprašanje pravilnosti postopka.

2. Odbor odloči, ali je treba predlagati spremembo Poslovnika. V tem primeru ravna v skladu s členom 181.

3. Če odbor sklene, da zadošča razlaga obstoječega Poslovnika, pošlje svojo razlago predsedniku, ki s tem seznani Parlament.

4. Če politična skupina ali najmanj dvaintrideset poslancev nasprotuje razlagi odbora, se o zadevi glasuje v Parlamentu. Besedilo je sprejeto z navadno večino, pod pogojem, da je navzoča najmanj tretjina poslancev iz Parlamenta. Ob zavrnitvi se zadeva vrne odboru.

5. Nesporne razlage in razlage, ki jih je sprejel Parlament, se s sklepi, sprejetimi glede uporabe Poslovnika, v poševni pisavi dodajo kot pojasnila ustreznemu členu ali členom.

6. Razlage morajo biti upoštevane pri prihodnji uporabi in razlagi zadevnih členov.

[...]“

Dejansko stanje

- 6 Iz izpodbijane sodbe izhaja, da so po tem, ko je bil predsednik Parlamenta dne 19. julija 1999 obveščen o ustanovitvi nove politične skupine, imenovane „Groupe technique des députés indépendants (TDI) – Groupe mixte“ („tehnična skupina neodvisnih poslancev – mešana skupina“, v nadaljevanju: skupina TDI), katere razglašeni cilj je bil zagotoviti vsakemu poslancu polno opravljanje njegovega poslanskega mandata, predsedniki drugih političnih skupin izrazili nasprotovanje glede ustanovitve te skupine zaradi neobstoja politične pripadnosti pri nekaterih članih, ki so jo sestavljali. Posledično je bil v skladu s členom 180(1) Poslovnika Odboru za ustavne zadeve Parlamenta (v nadaljevanju: Odbor za ustavne zadeve) v obravnavanje predložen predlog za razlogo njegovega člena 29(1).

- 7 Predsednik tega odbora je z dopisom z dne 28. julija 1999 predsednici Parlamenta sporočil zahtevano razlago. V tem dopisu jo je obvestil zlasti o naslednjem:

„Na sestankih dne 27. in 28. julija 1999 je Odbor za ustavne zadeve preučil predlog za razlogo člena 29(1) Poslovnika, ki ga je predložila konferenca predsednikov na sestanku dne 21. julija 1999.

Po obširni izmenjavi mnenj in s petnajstimi glasovi za, dvema proti in enim vzdržanim je Odbor za ustavne zadeve sprejel naslednjo razlago člena 29(1) Poslovnika:

Izjava o ustanovitvi [skupine TDI] ni v skladu s členom 29(1) [Poslovnika].

Izjava o ustanovitvi te skupine, zlasti Priloga 2 k dopisu o ustanovitvi, naslovljena na predsednika Evropskega parlamenta, izključuje kakršno koli politično pripadnost. Posameznim podpisnikom daje popolno politično neodvisnost znotraj te skupine.

Predlagam vam, da kot razlago Poslovnika v člen 29(1) dodate naslednje besedilo:

„Na podlagi tega člena ni mogoče oblikovati politične skupne, ki javno zanika vsakršno politično naravo in politično pripadnost svojih članov.“

[...]“

- 8 Predsednica parlamenta je o vsebini tega dopisa Parlament obvestila na plenarnem zasedanju dne 13. septembra 1999. Skupina TDI je na podlagi člena 180(4) Poslovnika nasprotovala razlagi, ki jo je predlagal Odbor za ustavne zadeve, zato je Parlament glasoval o razlagi in jo sprejel z večino članov na plenarnem zasedanju dne 14. septembra 1999.
- 9 Ker je Front national menila, da je v teh okoliščinah zaradi takega glasovanja oškodovana, je v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje dne 19. novembra 1999 vložila tožbo za razglasitev ničnosti spornega akta (zadeva T-327/99). Dne 5. oktobra in 22. novembra 1999 so Martinez in De Gaulle (zadeva T-222/99) ter Bonino, Pannella, Cappato, Dell'Alba, Della Vedova, Dupuis, Turco in Lista Emma Bonino (zadeva T-329/99) vložili tožbi z istim predmetom.

Izpodbijana sodba

- 10 Z izpodbijano sodbo je Sodišče prve stopnje tožbo Front national razglasilo za dopustno, vendar jo je nato zavrnilo kot neutemeljeno.

Dopustnost

- 11 Sodišče prve stopnje je glede vprašanja dopustnosti te tožbe zavrnilo ugovore nedopustnosti, ki jih je navajal Parlament in v katerih ta zatrjuje, da sporni akt ne obstaja, da sodišče Skupnosti ne more opraviti nadzora zakonitosti tega akta in da ta

akt Front national ne zadeva neposredno in posamično v smislu člena 230, četrtri odstavek, ES.

- 12 Sodišče prve stopnje je najprej v točki 26 izpodbijanje sodbe glede ugovora nedopustnosti zaradi neobstoja spornega akta v delu, v katerem določa prenehanje skupine TDI, presodilo, da se je treba zato, da bi ugotovili, ali je zoper določen akt mogoče vložiti tožbo na podlagi člena 230 ES, osredotočiti predvsem na njegovo vsebino in ne na obliko. Po preučitvi vsebine navedenega akta in okoliščin, ki so pripeljale do njegovega sprejetja, je Sodišče prve stopnje v točki 46 te sodbe menilo, da se je s takim aktom Parlament ne le odločil sprejeti splošno razlago člena 29(1) Poslovnika, ki ga je predlagal Odbor za ustavne zadeve, in njegovo stališče o skladnosti izjave o ustanovitvi skupine TDI z navedeno določbo, temveč je tudi ugotovil neobstoj te skupine *ex tunc* zaradi nespoštovanja pogoja, na katerega se nanaša ta določba.
- 13 Sodišče prve stopnje je glede drugega ugovora nedopustnosti, ki ga Parlament navaja v zvezi z neizpodbojnostjo spornega akta, v točkah od 59 do 62 izpodbijane sodbe presodilo, da tak akt – ki je poslancem, ki so podali izjavo o ustanovitvi skupine TDI, odvzel možnost, da bi oblikovali politično skupino v smislu člena 29 Poslovnika, zaradi česar ti poslanci štejejo za samostojne poslance v skladu s členom 30 navedenega Poslovnika – vpliva na razmere za opravljanje parlamentarnih nalog zadevnih poslancev in zanje ustvarja pravne učinke. Takega akta pa ni mogoče šteti za akt, ki bi se strogo nanašal na notranjo organizacijo dela v Parlamentu, temveč je lahko predmet nadzora zakonitosti, ki ga opravi sodišče Skupnosti v skladu s členom 230, prvi odstavek, ES.
- 14 Končno je Sodišče prve stopnje glede ugovora nedopustnosti, v katerem Parlament dvomi o tem, da bi bili izpolnjeni pogoji za dopustnost iz člena 230, četrtri odstavek,

ES, v točki 65 izpodbijane sodbe presodilo, da je glede spornega akta treba ugotoviti, da ta neposredno zadeva gospoda Martineza in de Gaulla in poslance, ki so vložili tožbo v zadevi T-329/99, saj navedeni akt tem poslancem, ne da bi bil potreben dodaten ukrep, onemogoča, da bi kot skupina TDI oblikovali politično skupino v smislu člena 29 Poslovnika, kar neposredno vpliva na razmere za opravljanje njihovih nalog. Posledično je menilo, da je treba ta akt šteti za akt, ki neposredno in posamično zadeva Front national.

- 15 Glede prvega izmed teh pogojev je Sodišče prve stopnje natančneje presodilo naslednje:

„66 Glede zadeve T-327/99 je treba poudariti, da je Front national, francoska politična stranka, pravna oseba, ki, s svojimi člani, v statutu določa cilj širjenja, političnih idej in projektov v nacionalnih in evropskih institucijah. S svojo listo je nastopila na volitvah predstavnikov v Parlament junija 1999. Vsi njeni člani, ki so bili s te liste izvoljeni za poslance v Parlamentu, so del skupine poslancev, ki so podali izjavo o ustanovitvi skupine TDI. Zaradi akta z dne 14. septembra 1999 so vsi v položaju, opisanem v zgoraj navedeni točki 59, kar neposredno vpliva na razmere za širjenje idej in projektov stranke, ki jo predstavljajo v Evropskem parlamentu, in torej na razmere za izvajanje cilja, določenega v statutu te politične stranke, na evropski ravni.

- 67 Akt z dne 14. septembra 1999 je zato treba šteti za akt, ki neposredno vpliva na Front national.“

- 16 Sodišče prve stopnje je glede drugega pogoja iz člena 230, četrti odstavek, ES, potem ko je opozorilo na sodno prakso glede razlage tega pogoja ter na okoliščine, ki so pripeljale do prenehanja skupine TDI, v točki 72 izpodbijane sodbe menilo, da sporni akt Front national posamično zadeva zaradi dejanskega položaja, ki tega razlikuje od vseh drugih oseb.
- 17 Posledično je Sodišče prve stopnje zavrnilo tretji ugovor nedopustnosti, ki ga je podal Parlament, in v točki 75 izpodbijane sodbe razsodilo, da je treba ničnostno tožbo Front national razglasiti za dopustno.

Temelj

- 18 Nasprotno je glede tožbe po temelju Sodišče prve stopnje zavrnilo vse tožbene razloge Front national, v katerih je ta ločeno zatrjevala napačno razlago člena 29(1) Poslovnika Parlamenta (prvi tožbeni razlog), kršitev načela enakega obravnavanja in kršitev določb Poslovnika ter neobstoj pravne podlage spornega akta (drugi tožbeni razlog), kršitev načela enakega obravnavanja v razmerju do članov skupine TDI (tretji tožbeni razlog), nespoštovanje parlamentarnih tradicij, ki so skupne državam članicam (četrti tožbeni razlog), bistveno kršitev postopka (peti tožbeni razlog) in domnevno zlorabo postopka (šesti tožbeni razlog).
- 19 Posledično je Sodišče prve stopnje ničnostno tožbo, o kateri je odločalo, zavrnilo in Front national naložilo plačilo njenih stroškov ter stroškov, ki jih je priglasil Parlament v zadevi T-327/99.

Pritožba

20 Front national v pritožbi Sodišču predlaga, naj:

- pritožbo razglasi za dopustno;
- ugotovi, da je Sodišče prve stopnje kršilo pravo Skupnosti;
- razveljavi izpodbijano sodbo v celoti ali v delu;
- odloči o zadevi ali, v nasprotnem primeru, zadevo vrne v novo odločanje Sodišču prve stopnje in
- Parlamentu naloži plačilo vseh stroškov.

21 Parlament Sodišču predlaga, naj:

- zavrne pritožbo;

- razveljavi izpodbijano sodbo v delu, v katerem razglaša dopustnost tožbe Front national;
- zavrže tožbo kot nedopustno ali, podredno, zavrne kot neutemeljeno, in
- Front national naloži plačilo stroškov.

Nasprotna pritožba

Trditve strank

- 22 Parlament z nasprotno pritožbo, ki jo je v tem primeru treba obravnavati najprej, v bistvu ugovarja temu, da bi bila Front national upravičena do vložitve tožbe za razglasitev ničnosti spornega akta. V tem pogledu navaja, da je Sodišče prve stopnje, čeprav je v točki 66 izpodbijane sodbe pravilno presodilo vpliv tega akta na pravni položaj poslancev, ki so podali izjavo o ustanovitvi skupine TDI – med katerimi so bili tudi člani Front national –, po drugi strani napačno uporabilo pravo s tem, ko je v točki 67 te sodbe presodilo, da je treba navedeni akt šteti za akt, ki „neposredno“ zadeva to politično stranko. Ta naj namreč tega pogoja, ki je določen v členu 230, četrti odstavek, ES, ne bi izpolnjevala, to pa ravno zato, ker naj bi jo sporni akt zadeval le posredno. V tem pogledu Parlament navaja naslednje razloge.

- 23 Prvič, sklep Sodišča prve stopnje, naveden v točki 67 izpodbijane sodbe, naj bi bil v nasprotju s trditvami, vsebovanimi v drugih delih iste sodbe, zlasti v njenih točkah od 59 do 65, v katerih je Sodišče prve stopnje menilo, da je treba šteti, da je poslanec, ki so podali izjavo o ustanovitvi skupine TDI, sporni akt neposredno zadeval, saj jim je preprečil, „da bi v navedeni skupini oblikovali politično skupino v smislu člena 29 Poslovnika“. Po mnenju Parlamenta je namreč nepojmljivo, da bi nacionalne politične stranke, ki jim Poslovnik ne podeljuje nobenega posebnega položaja, akti Parlamenta lahko zadevali enako kot poslance, ki na podlagi tega Poslovnika uživajo poseben položaj.
- 24 Drugič, Parlament navaja, da je trditev, po kateri naj bi sporni akt Front national neposredno zadeval, tudi v nasprotju s sodno prakso Sodišča in zlasti s sodbo z dne 16. junija 1970 v zadevi Alcan in drugi proti Komisiji (69/69, Recueil, str. 385), v skladu s katero lahko tožečo stranko akt neposredno zadeva le, če ima ta sam po sebi takojšen učinek, da ji odvzame kako pravico ali ji naloži obveznost, tako da se tožeča stranka znajde v položaju, ki je podoben tistemu, v katerem bi se znašla, če bi bil navedeni akt naslovljen nanjo. Po mnenju Parlamenta pa naj tu nikakor ne bi šlo za tak primer, saj Front national, za razliko od njenih kandidatov, ki so bili izvoljeni za poslance Parlamenta, navedeni akt zadeva samo posredno.
- 25 Tretjič, Parlament navaja, da čeprav iz sodne prakse Sodišča res izhaja, da se ničnostna tožba proti aktom, ki jih sprejme, lahko vložijo takrat, ko imajo ti pravne učinke do tretjih oseb ali kadar ti učinki presegajo okvir notranje organizacije dela v tej instituciji, pa akt, ki je tak kot sporni, ki ureja položaj nekaterih poslancev, v razmerju do tretjih, na primer do nacionalne politične stranke, nima pravnih učinkov. V tem pogledu navaja, da Front national sodelovanja na volitvah junija 1999 in dejanske izvolitve nekaterih od njenih članov za poslance Parlamenta ne more uporabiti kot argument, saj so pravna razmerja med političnimi strankami, ki so sodelovale v volilni kampanji, in izvoljenim Parlamentom po volitvah prenehala.

Iz člena 4(1) Akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami z dne 20. septembra 1976 (UL L 278, str. 5) in iz člena 2 Poslovnika naj bi namreč izhajalo, da predstavniki, izvoljeni v Parlament, svoj mandat opravljajo neodvisno, da pri tem niso vezani na nobena navodila in da njihovo mandat ni vezan. Če bi bila v takih okoliščinah sprejeta trditev, po kateri ima tudi sporni akt pravne učinke do nacionalne politične stranke, kot je Front national, bi poslance Parlamenta lahko šteli za preproste „posrednike“ med temi in njihovo stranko, brez neodvisnosti ali osebne odgovornosti, kar bi bilo v nasprotju z besedilom in s smislom zgoraj navedenih določb.

- 26 Četrtrič, Parlament na koncu omenja negativne posledice, ki bi lahko nastale zaradi dopustitve tožbe, ki jo je vložila Front national. Če bi Sodišče sprejelo razlago Sodišča prve stopnje, bi bili ti sodišči dejansko izpostavljeni tveganju poplave tožb, ki bi jih vlagale ne samo druge osebe ali skupine, ki bi jih notranji organizacijski ukrepi Parlamenta le posredno zadevali – kot so ustanavljanja političnih strank, ki bi lahko bila prizadeta, na primer takrat, ko izplačilo podpor iz sredstev, izplačanih političnim skupinam, ne bi bilo več mogoče –, ampak tudi druge politične stranke, ki bi v skladu s pravili, ki jih določajo njihovi statuti, lahko čutile, da se nanje posebej nanašajo posebne določbe Poslovnika, kot je na primer njegov člen 152 o sestavi parlamentarnih odborov ali člen 168(2) tega Poslovnika, iz katerega izhaja, da se z ustanovitvijo medparlamentarnih delegacij poskuša zagotoviti „čim pravičnejše zastopanje držav članic in političnih usmeritev“.

- 27 Front national je v stališčih, ki jih je predstavila o tej nasprotni pritožbi v skladu s členom 117(2) Poslovnika Sodišča, izpodbijala trditev Parlamenta, po kateri naj ne bi imela procesnega upravičenja iz člena 230, četrti odstavek, ES. Po njenem mnenju naj bi bila dopustnost tožbe izkazana tako glede pravne narave spornega akta kot glede samega vložnika te tožbe.

- 28 Glede pravne narave spornega akta Front national navaja, da je sklep, s katerim je Parlament dne 14. septembra 1999 potrdil razlago člena 29(1) Poslovnika, ki jo je pripravil Odbor za ustavne zadeve, akt, zoper katerega je mogoče vložiti tožbo, saj je v skladu s sodno prakso Sodišča tak akt po svoji naravi dokončen in ima pravne učinke, ki presegajo okvir notranje organizacije dela v Parlamentu, saj političnim strankam in poslancem, ki želijo pristopiti k skupini TDI, onemogoča oblikovanje politične skupine. V teh okoliščinah naj bi bili člani Front national, ki so kandidirali zanjo na volitvah in jim je ta s svojimi dejanji pomagala pri njihovi izvolitvi, postavljeni v položaj, ki je manj ugoden od položaja poslancev, ki so člani politične skupine, kar naj bi neposredno zadevalo pogoje za širjenje idej in projektov stranke in bi *a posteriori* izkrivljalo rezultate volitev.
- 29 Dalje, glede osebe, ki je vložila to tožbo, Front national zatrjuje, da je ta tožba enako dopustna, saj jo sporni akt obenem neposredno in posamično zadeva.
- 30 Na prvem mestu glede pogoja, da mora fizično ali pravno osebo odločba, ki je predmet tožbe, „neposredno“ zadevati, se Front national strinja z mnenjem Sodišča prve stopnje, po katerem ima sporni akt tak značaj, saj je ta, čeprav je močno vplival na obseg političnih pravic in materialnih ugodnosti, ki so jih uživali člani skupine TDI, neposredno vplival na stranke, iz katerih ti poslanci izhajajo, in zlasti na Front national, saj naj bi si ta dejavno prizadevala za izvolitev svojih članov v Parlament in naj bi imela ob tem visoke stroške. Ta stranka naj bi torej imela očiten interes za to, da bi poslanci, pri izvolitvi katerih je pomagala, imeli enake možnosti, kot jih imajo drugi poslanci. Front national se v tem pogledu zlasti sklicuje na sodbo z dne 23. aprila 1986 v zadevi Les Verts proti Parlamentu (294/83, Recueil, str. 1339) in zavrača trditev Parlamenta, po kateri naj bi po volitvah med političnimi strankami, ki so sodelovale v volilni kampanji, in izvoljeno skupščino pravna razmerja prenehala. Načelo enakega obravnavanja političnih strank med volilnimi kampanjami, ki ga je

Sodišče v tej sodbi potrdilo, naj bi namreč veljalo tudi po volitvah, tako da bi Sodišče moralo sankcionirati vsakršno kršitev tega načela, če volivci Front national v Parlamentu ne bi bili predstavljeni v enakovrednih, če ne enakih, razmerah, kot so tiste, ki veljajo za poslance drugih skupin.

- 31 Glede pogoja, da mora fizično ali pravno osebo odločba, zoper katero je vložena tožba, „posamično“ zadevati, Front national poudarja, da izpolnjuje pogoje, ki sta jih postavili sodna praksa in zlasti sodba z dne 18. maja 1994 v zadevi Codorniu proti Svetu (C-309/89, Recueil, str. I-1853), saj jo sporni akt zadeva tako zaradi njenih posebnih lastnosti kot zaradi dejanskih okoliščin, ki jo razlikujejo od vseh drugih oseb. V tem pogledu se Front national strinja s presojo Sodišča prve stopnje v točkah od 69 do 71 izpodbijane sodbe.

Presoja Sodišča

- 32 Uvodoma je treba poudariti, da v skladu s členom 230, četrti odstavek, ES fizične ali pravne osebe lahko sprožijo postopke zoper nanje naslovljene odločbe ali zoper odločbe, ki jih „neposredno in posamično zadevajo“, čeprav so v obliki uredbe ali odločbe naslovljene na drugo osebo.
- 33 Čeprav Parlament v nasprotni pritožbi ne izpodbija presoje Sodišča prve stopnje, po kateri ima sporni akt naravo odločbe in posamično zadeva Front national, pa ugovarja sklepu iz točke 67 izpodbijane sodbe, v skladu s katerim to stranko navedeni akt neposredno zadeva.

- 34 V tem pogledu je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso pogoj iz člena 230, četrti odstavek, ES, da mora odločba, zoper katero je vložena tožba, fizično ali pravno osebo „neposredno“ zadevati, zahteva, da ima izpodbijani ukrep Skupnosti neposredne učinke na pravni položaj posameznika in da naslovnikom tega ukrepa, ki so zadolženi za njegovo izvedbo, ne dopušča nobene diskrecijske pravice, saj je ta izvedba po svoji naravi samodejna in temelji izključno na skupnostni ureditvi, brez uporabe drugih vmesnih pravil (glej zlasti sodbo z dne 5. maja 1998 v zadevi Glencore Grain proti Komisiji, C-404/96 P, Recueil, str. I-2435, točka 41, in navedeno sodno prakso).
- 35 V obravnavanem primeru ni mogoče zanikati, da sporni akt – s tem, ko je poslancem, ki so podali izjavo o ustanovitvi skupine TDI, in zlasti tistim, ki so bili izvoljeni na listi Front National, odvzel možnost, da bi kot skupina TDI oblikovali politično skupino v smislu člena 29 Poslovnika – neposredno zadeva navedene poslance. Kot je Sodišče prve stopnje pravilno poudarilo v točkah od 59 in 65 izpodbijane sodbe, je bilo tem poslancem samo zaradi tega akta onemogočeno, da bi oblikovali politično skupino, in so se od takrat šteli za samostojne poslance v smislu člena 30 istega Poslovnika, zaradi česar so parlamentarne pravice, ki jih imajo na voljo, bolj omejene, njihove materialne in finančne ugodnosti pa manjše, kot bi bile, če bi bili člani politične skupine v smislu navedenega člena 29.
- 36 Vendar tak sklep ni mogoč pri nacionalni politični stranki, kot je Front national. Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 40 sklepnih predlogov, čeprav je dejansko naravno, da je želja nacionalne politične stranke, ki kandidira na volitvah poslancev v Parlament, da bi njeni kandidati od trenutka, ko so bili izvoljeni, opravljali svoj mandat v enakih razmerah kot drugi poslanci, ji ta interes ne podeljuje nobene pravice, da bi tisti, ki so bili izvoljeni z njene liste, oblikovali svojo skupino, niti pravice, da bi postali člani ene od skupin, ki so bile ustanovljene v Parlamentu.

- 37 Opomniti je namreč treba, da je po eni strani v skladu s členom 29(2) Poslovnika za oblikovanje politične skupine v Parlamentu potrebno določeno najmanjše število poslancev iz različnih držav članic, po drugi strani pa v vsakem primeru člen 29(1) kot edino možnost določa združevanje poslancev glede na njihovo politično pripadnost. Te določbe nacionalnim političnim strankam, ki jim ti poslanci pripadajo, ne podeljujejo posebne vloge pri postopku oblikovanja politične skupine.
- 38 V teh okoliščinah ni mogoče zagovarjati stališča, da nacionalno politično stranko neposredno zadeva sporni akt, ki se uporablja – in se dejansko v skladu s členom 29 Poslovnika lahko uporablja – le za poslance, ki so podali izjavo o ustanovitvi skupine TDI.
- 39 V točki 66 izpodbijane sodbe je Sodišče prve stopnje res ugotovilo, da sporni akt, ki tem poslancem, zlasti tistim, ki so bili izvoljeni na listi Front national, onemogoča, da bi oblikovali politično skupino, neposredno zadeva razmere za širjenje idej in projektov stranke, ki jo ti predstavljajo v Evropskem parlamentu, in torej razmere za uresničevanje cilja, ki je določen s statutom te politične stranke, na evropski ravni, zaradi česar naj bi ta akt Front national neposredno zadeval.
- 40 Vendar ni mogoče šteti, da ti učinki izhajajo neposredno iz spornega akta. Tudi če bi res nastali, bi namreč te posledice izhajale iz okoliščine, da poslanci, ki niso člani politične skupine, štejejo za samostojne poslance v skladu s členom 30 Poslovnika in da ta Poslovník samostojnim poslancem podeljuje manj ugoden položaj. Sporni akt bi Front national lahko zadeval samo posredno, zaradi posledic, ki jih ima ta akt na položaj poslancev, ki so člani te stranke.

- 41 Poleg tega je treba zavrniti argument *Front national*, po katerem naj bi Sodišče v sodbi v zgoraj navedeni zadevi *Les Verts* proti Parlamentu priznalo načelo enakega obravnavanja političnih strank med sodelovanjem v kampanji za volitve poslancev v Parlament, pri čemer naj bi enako obravnavanje veljalo po volitvah. Ta sodba se je namreč nanašala na položaj, ki je popolnoma drugačen od položaja v obravnavani zadevi.
- 42 V sodbi v zgoraj navedeni zadevi *Les Verts* proti Parlamentu so odločbe Parlamenta, ki so bile sporne v tej zadevi, neposredno zadevale tožečo stranko, saj so v obdobju pred volitvami parlamentarnih poslancev, ki so potekale leta 1984, določale delitev sredstev med političnimi strankami – med katerimi je bila tudi ta stranka –, ne da bi bil potreben dodaten akt, pri čemer je bil izračun dela sredstev, ki je pripadal posamezni zadevni politični stranki, samodejen in ni dopuščal nikakršne diskrecijske pravice, kot je Sodišče to ugotovilo v točki 31 navedene sodbe.
- 43 V obravnavani zadevi sporni akt *Front national* ne zadeva neposredno. Čeprav je namreč gotovo, da za to, da bi ta ustvarjal učinke, ni potreben noben izvedbeni ukrep, je ravno tako neizpodbitno, da ima na podlagi člena 29 Poslovnika ta akt lahko učinke samo na pravni položaj poslancev v Parlamentu, ne pa na položaj nacionalnih političnih strank, iz list katerih so bili izvoljeni ti poslanci in katerim so te stranke morda pomagale pri izvolitvi. V nasprotju z zahtevami, ki jih je določila sodna praksa, navedena v točki 34 te sodbe, tak akt torej ne učinkuje neposredno na pravni položaj *Front national*.
- 44 Na podlagi vsega zgoraj navedenega je treba skleniti, da je Sodišče prve stopnje napačno uporabilo pravo, ko je v točki 67 izpodbijane sodbe ugotovilo, da sporni akt *Front national* neposredno zadeva, in navedeno sodbo razveljaviti v delu, v katerem tožbo *Front national* razglašajo za dopustno.

Dopustnost tožbe Front national

- 45 V skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča lahko to, kadar razveljavi odločitev Sodišča prve stopnje, samo dokončno odloči o zadevi, če to dovoljuje stanje postopka, ali jo vrne v novo odločanje Sodišču prve stopnje.
- 46 Sodišče v obravnavanem primeru meni, da ima na voljo vse elemente, ki so potrebni zato, da samo odloči o dopustnosti tožbe, ki jo je na Sodišču prve stopnje vložila Front national. Argumenti, ki jih ta stranka navaja v utemeljitev svojega stališča, so enaki tistim, ki jih je navedla v okviru stališč na nasprotno pritožbo Parlamenta, in v bistvu temeljijo na že izpostavljeni trditvi, da naj bi jo sporni akt neposredno zadeval in da naj bi ta občutno vplival na razmere za širjenje idej in projektov stranke v okviru Evropskega parlamenta.
- 47 Iz razlogov, ki so pojasnjeni v točkah od 36 do 43 te sodbe, ni mogoče šteti, da sporni akt Front national neposredno zadeva.
- 48 V teh okoliščinah je treba kot nedopustno zavreči tožbo, ki jo je Front national vložila na Sodišču prve stopnje. O glavni pritožbi tako ni treba več odločati.

Stroški

- 49 V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki se v postopku pritožbe uporablja v skladu z njegovim členom 118, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Parlament predlagal, da se Front national naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov tega postopka in stroškov v postopku za izdajo začasne odredbe, na katero se nanaša točka 2 te sodbe.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE (veliki senat)

razsodilo:

- 1) Sodba Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 2. oktobra 2001 v zadevi Martinez in drugi proti Parlamentu (T-222/99, T-327/99 in T-329/99), ki tožbo Front national razglašajo za dopustno (zadeva T-327/99), se razveljavi.**

- 2) **Tožba Front national za razglasitev ničnosti Sklepa Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 1999 o razlagi člena 29(1) njegovega Poslovnika in o prenehanju skupine „Groupe Technique des députés indépendants (TDI) – Groupe mixte“ z retroaktivnim učinkom, se zavrže kot nedopustna.**

- 3) **O pritožbi Front national zoper sodbo, navedeno v točki 1 tega izreka, ni več treba odločati.**

- 4) **Front national se naloži plačilo stroškov, ki jih je Evropski parlament priglasil v tej zadevi in v postopku za izdajo začasne odredbe.**

Skouris

Jann

Timmermans

Rosas

Puissochet

Cunha Rodrigues

Schintgen

Macken

Colneric

von Bahr

Silva de Lapuerta

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, dne 29. junija 2004.

Sodni tajnik

Predsednik

R. Grass

V. Skouris